

Twee wrakken voor de haven van Zeebrugge geïdentificeerd als Duitse duikboten uit WOI

Op enkele mijlen ten noorden van de haven van Zeebrugge bevinden zich de resten van twee Duitse onderzeeboten uit Wereldoorlog I. Ze liggen op een bodemdiepte van 12 m en bevinden zich slechts 1 mijl van elkaar. Op de zeekaarten zijn ze als wrak en obstructie aangeduid, maar het was tot nu toe niet gekend om welke onderzeeboten het ging. Goede duikomstandigheden lieten toe om beide U-boten te identificeren als de vooroorlogse *U-5* en de mijnenlegger *UC-14* uit 1915. Allebei stonden ze in dienst van de Duitse Keizerlijke Marine die de Belgische kust tussen 1914 en 1918 controleerde. Ondanks de geringe diepte en nabijheid van een drukke scheepvaartroute zijn beide wrakken na meer dan 100 jaar op de zeebodem quasi onaangeroerd gebleven.

U-5, oudste U-boot gezonken in Belgische wateren

U-5 was een vooroorlogse onderzeeboot gebouwd door de *Germaniawerft* in 1910. Hij mat 57 m met een waterverplaatsing van 505 BRT. De bewapening bestond uit vier torpedobuizen en hij was bemand met 4 officieren en 24 manschappen.

U-5 was ondergebracht bij de I U-Flottille vanaf 1 augustus 1914 en stond onder het bevel van *Kapitänleutnant* z. S. Johannes Lemmer. Hij deed twee patrouilles op de Noordzee, zonder enig resultaat te boeken. *U-5* werd, samen met *U-8*, *U-11* en *U-24*, begin december overgeplaatst van Duitsland naar Zeebrugge om er kustpatrouilles uit te voeren. Twee van die U-boten, *U-11* en *U-5*, verdwenen in december 1914 op hun respectieve patrouilles. *U-5* vertrok op 18 december, en er werd aangenomen dat hij met alle opvarenden voor Zeebrugge op een mijn gelopen was. *U-11* was al 30 jaar geleden teruggevonden en geïdentificeerd en behoort nu toe tot de lijst van beschermde wrakken. Van *U-5* en zijn bemanning ontbrak elk spoor tot nu.

Hoewel *U-5* geen merkbare bijdrage heeft geleverd tot de geschiedenis en de algemene wending van de oorlog op zee, blijft het een historisch belangrijke duikboot. Het is de oudste U-boot die in Belgische wateren gezonken is (Drie maanden ouder dan *U-11*!) en de tweede onderzeeboot gebouwd door de *Germaniawerft* in Kiel.

Het wrak bevindt zich intact op de zeebodem en is in een goede toestand van bewaring.

De UC-14, een uiterst bepalende duikboot in de oorlog op zee

UC-14 had een lengte van 34 m en een waterverplaatsing van 168 brt. Hij werd gebouwd in 1915 door *AG Weser* in Bremen in de reeks mijnenleggende U-boten, *UC-I*. De bemanning telde één officier en dertien manschappen die zes slaapplekken moesten delen.

Voordat *UC-14* bij de Flandernflottille werd gevoegd, had hij al een serieuze carrière opgebouwd in de Middellandse Zee. Hij stond in dienst bij de Oostenrijks-Hongaarse marine en verzorgde munitie- en wapentransporten naar Constantinopel (Istanboel). Hierna werden vijftien mijnenlegoperaties, voornamelijk tegen Italiaanse troepentransporten uitgevoerd: vijftien schepen werden tot zinken. Een van de spectaculairste slachtoffers was de Italiaanse zware kruiser *Regina Margherita* (13.427 brt), gekelderd voor Valona, bij Bari. Begin 1917 werd *UC-14* per spoor van de Middellandse Zee naar Vlaanderen vervoerd. *UC-14* volbracht twintig mijnenlegoperaties nabij Britse kust en zonk zes Britse marinetreilers.

Op 1 oktober 1917 verliet *UC-14* de haven van Zeebrugge voor zijn 21ste en laatste missie in de Noordzee. *Oberleutnant* z. S. d. R. Adolf Feddersen had twee weken tevoren het bevel overgenomen. Na vertrek werd van duikboot noch bemanning nog iets gezien. Het werd toen al vermoed dat hij op een mijn was gevaren voor de haven van Zeebrugge. Het type UC-I zou de strijd voor de Belgische kust typeren en bestempeld worden als 'Flandernboot'. De impact van de kleine UC-I-boten was groot. Hun mijnen kelderden 172 vracht- en vissersschepen (320.522 brt) en 112 oorlogsschepen. Op historisch vlak betreft het een heel belangrijke duikboot die de oorlog op zee heeft mee helpen bepalen.

Door de verdiepingswerken van de nabijegelegen scheepvaartroute is het wrak van *UC-14* is in de laatste 6 jaar volledig vrijgekomen. Het wrak is zwaar gehavend en het is duidelijk dat hij door een zware ontploffing is vernield.